

Anders Fogh Rasmussens tale ved 50-året for København-Bonn-erklæringerne

Taler

Anders Fogh Rasmussen
Statsminister

Dato

29. marts 2005

Sted

Sønderborg Slot

Hr. Forbundskansler, fru ministerpræsident, mine damer og herrer.

Sønderborg Slot er et smukt og historisk sted at fejre 50-året for København-Bonn erklæringerne.

Slottets historie er også grænselandets historie. Sønderborg Slot blev bygget af den danske konge, Valdemar den Store, omkring 1160 som værn mod vendiske angreb. Siden hen har slottet fungeret som både kongeligt fængsel, lazaret og tysk kaserne.

Alt dette er nu historie. Grænselandets konflikter er kommet på museum – hvor de hører hjemme.

København-Bonn erklæringerne blev underskrevet 10 år efter 2. verdenskrig. Det er nogenlunde samme tidsmæssige afstand, som vi i dag har til halvfemsernes borgerkrige på Balkan. Vi ser, hvor svært det kan være at forholde sig til gamle fjender.

Det er på den baggrund, vi må se det fremsyn og lederskab, som forbundskansler Konrad Adenauer og statsminister H.C. Hansen udviste i 1955.

I erklæringerne anerkender Tyskland og Danmark det danske og tyske mindretals rettigheder. Særlig vigtig var udsagnet om, at bekendelsen til egen nationalitet og kultur er fri, og at den ikke må bestrides eller efterprøves af myndighederne.

Ordningen har været en stor succes.

Mindretallene på begge sider af grænsen har siden frit kunnet bevare og udvikle deres kultur og bruge det sprog, de ønskede.

Og mindretallene har samtidig været loyale borgere. Gode borgere i de stater, som de ofte har beboet i generationer. Herved har mindretallene virket som en kulturel bro mellem vore to lande. Grænselandet har bundet os sammen frem for at skille os ad.

Erklæringer er kun papir og tomme ord, hvis der mangler vilje fra regeringer og mindretal til at føre dem ud i livet. Det er i grænselandet, at erklæringerne skal stå deres prøve i det virkelige liv. Det er i høj grad mindretallene og deres aktive deltagelse i det kulturelle og politiske liv, som har gjort København-Bonn-erklæringerne til en stor succes.

Der har for nylig været diskussion om Sydslesvigsk Vælgerforenings rolle i den slesvig-holstenske landdag. Det har i dansk og tysk presse fremkaldt store overskrifter og bekymrede miner. Jeg vil ikke kommentere sagen nærmere. Men de stærke følelser, som denne sag har vakt, viser behovet for at pleje relationerne i grænselandet. Det er vigtigt, at vi ikke lader diskussioner af den art påvirke vores gode og venskabelige forhold.

Siden 1955 er både Tyskland og Europa blevet forenet. Samarbejde har afløst tidligere tiders magtpolitik. Tyskland er i dag ikke blot Danmarks største handelspartner, men er også en af vore centrale partnere i EU.

Der har altid været en frugtbar udveksling mellem vore to kulturer. Mange kunstnere har hentet inspiration på den anden side af grænsen – vist nok mest på den sydlige side

Lad mig blot nævne eventyrdigteren H.C. Andersen - særligt aktuell i år, 200-året for hans fødsel -, filosofen Søren Kirkegaard og den berømte danske skulptør Thorvaldsen.

De store tyske guldaldermalere Kasper David Friedrich og Philip Otto Runge uddannede sig på det danske Kunstakademi. Og vi er stolte af, at Berthold Brecht i en periode havde politisk asyl i Danmark.

Hvad, der måske er mindre kendt i Danmark, er, at en af de største europæiske digtere, Rainer Maria Rilke - som jeg ved, at de, hr. kansler, sætter særlig stor pris på - i 1904 besøgte Danmark. Han lærte sig dansk, hvilket vi danskere altid bliver smigret over. Det gjorde han for at kunne læse den danske forfatter J.P. Jacobsen. Rilke symboliserer dermed de nære kulturelle bånd mellem Danmark og Tyskland. En fælles europæisk ånd.

Rilke skrev en roman med en ung dansk adelsmand i Paris som hovedperson. En central person i historien er bedstefaderen, der fører samtaler med spøgelse. Pointen er, at man må have et afklaret forhold til fortidens spøgelse for at kunne se fremtiden klart.

Konrad Adenauer og H.C. Hansen viste modet til at konfrontere fortidens spøgelse. Vi kan i dag nyde godt af deres klare syn på fremtiden.

Med disse ord vil jeg ønske tillykke til mindretallene, til Sønderjylland, til landet Slesvig-Holsten og til vores gode ven og nabo, Tyskland.

Kilde

stm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Festtale, Venstre

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/statsminister-anders-fogh-rasmussens-tale-ved-50-aaret-for-koebenhavn-bonn-erklæringerne>